

ÎNCHEIERE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecător
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul Național de Patrulare,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Eximotor” împotriva Inspectoratului Național de Patrulare privind încasarea datoriei și penalității de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017 prin care s-a respins apelul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 26 ianuarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 02 noiembrie 2016, SA „Eximotor” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Național de Patrulare privind încasarea datoriei și penalității de întârziere.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a indicat că, la 18 februarie 2013 între SA „Eximotor” și Regimentul de Patrulă și Santinelă „SCUT”, actualmente Inspectoratul Național de Patrulare a fost încheiat contractul de achiziționare a mărfurilor (serviciilor) nr. 3 Cod CPV:50112100-4, prin care SA „Eximotor” și-a asumat obligația de a livra pârâtului marfă și servicii, nomenclatura mărfii fiind stabilită în facturi în baza pct. 1.1 al contractului, iar prețul și modul de achitare a mărfii în cap.2 și 3 al contractului.

Menționează că, conform pct. 3.4 din contract, pârâtul era obligat să efectueze achitarea mărfii în termen de 30 zile după livrarea (prestarea) fiecărei partide a bunurilor sau acordarea serviciilor.

Susține reclamantul că, pârâtul a efectuat achitățile cu întârziere, acumulând o datorie față de SA „Eximotor” în sumă de 158 085 lei, care nu a fost achitată, fapt confirmat prin actul de verificare conform situației din 31 octombrie 2016.

A mai indicat că, SA „Eximotor” și-a executat pe deplin și fără încălcări obligațiile contractuale, ceea ce se confirmă și prin facturile fiscale semnate de pârât, fapt ce confirmă că acesta nu avea careva pretenții privitor la sumă, calitatea serviciilor și cantitatea mărfii livrate.

În adresa pârâtului a fost expediată reclamația nr. 199 din 04 mai 2016, prin care s-a solicitat achitarea datoriei și penalității în sumă totală de 170966,75 lei, însă careva măsuri pentru achitarea datoriei nu au fost întreprinse.

Totodată, având în vedere că fiecare factură urma să fie achitată în decurs de 30 zile de la data livrării mărfii și/sau serviciilor, iar până la moment pârâtul nu și-a onorat obligațiile față de SA „Eximotor”, ultima a suportat și prejudicii materiale.

Conform pct. 9.9 din contract, pentru achitarea cu întârziere a mărfii, cumpărătorul poartă răspundere materială în valoare de 0,1% din suma mărfii neachitate, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală a contractului.

În acest sens, arată că penalitatea calculată în baza prevederilor menționate pentru perioada 29 ianuarie 2015 - 31 octombrie 2016, constituie suma de 28 455, 30 lei.

Solicită reclamantul, încasarea din contul Inspectoratului Național de Patrulare în beneficiul SA „Eximotor” a datoriei în sumă de 158 085 lei pentru marfa și serviciile livrate, penalității în mărime de 28 455, 30 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) din 26 ianuarie 2017 acțiunea a fost admisă, fiind încasat din contul Inspectoratului Național de Patrulare în beneficiul SA „Eximotor” datoria în sumă de 158 085 lei, penalitatea în sumă de 28 455,30 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5 596,27 lei, iar în total suma de 196 136, 57 lei.

Nefiind de cord cu hotărârea primei instanțe, Inspectoratul Național de Patrulare a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017 s-a respins apelul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare și s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) din 26 ianuarie 2017.

La 19 iunie 2017, cu respectarea termenului prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă, Inspectoratul Național de Patrulare a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârile contestate, considerându-le neîntemeiate și ilegale, prin faptul că au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

Indică că, în urma unor circumstanțe ce nu pot fi imputate Inspectoratului Național de Patrulare, acoperirea financiară a unor cheltuieli efectuate de către Regimentul de Patrulă și Santinelă „SCUT” nu a fost posibilă, din lipsa mijloacelor

financiare planificate în bugetul de stat, iar conform art. 630 alin. (1) Cod civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari.

În privința cheltuielilor de asistență juridică, menționează că instanțele de judecată urmau să țină cont de faptul dacă aceste cheltuieli au fost reale și necesare.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că

cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În cazul de față, argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2001, Meyer vs Germania, 22 martie 2016*), însă în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari